

være forskjelligt; jeg vil imidlertid, efter hvad der foreligger, stemme for Udvalgets Forslag, saaledes som det her er foreslaaet.

Ville: Jeg skylder den ærede Ordfører at erkjende, at efter den Commentar, han har givet, er Motiveringens under Nr. 8 ikke saa tilstrækkelig, som jeg havde antaget; men jeg haaber, at den ærede Ordfører til Gjengæld vil erkjende, at uden denne Commentar kunde Meningen af Motiveringens let misforstaaes. Men der er et Punkt, hvor jeg nødvendigviis maa modsige den ærede Ordfører. Han sagde nemlig, at ifølge Statutterne af 1827 var Sorø Academi „forbundet til at have et Landvæsen-institut“, og da jeg heri modsagde ham, erklærede han, at dette var „Statutternes egne Ord.“ Nu er det ganske vist, at Ordet „forbundet“ forekommer i Statutterne af 1827, men Verbet „at forbinde“ betyder paa Dansk to Ting, den ene er at forpligte, den anden at forene. Der staaer nu ikke i Statutterne, at Akademiet skal være forbundet til at oprette eller holde et Landvæseninstitut, men der staaer, at „med Akademiet skal være forbundet et praktisk Landvæseninstitut.“ De ærede Medlemmer ville let see, at heri er en ikke ganske ringe Forskjel, og at der af denne Anvendelse af Ordet „forbunden“, der findes i Statutterne, ikke lader sig udlede nogen som helst Art Forpligtelse. Det er heller ikke rigtigt, at jeg skulde have forstaaet Statutterne saaledes, som om disse specielt havde udtalt, at Landvæsen-institutet skulde have ligget „i Sorø“, og at altsaa Institutet paa Mørup skulde have været i Uoverensstemmelse dermed. Der staaer i Statutterne: „der paa Stedet,“ og dette Udtryk knytter sig til Sorø Academies vidtløftige Arealer af Gødsler og Skoveiendomme. Der som man vilde tage det bogstaveligt, saa ligger selve Sorø Academi jo heller ikke i Sorø, thi det ligger udenfor Byen. Landvæseninstitutet skulde ligge paa de Akademiet tilhørende Eiendomme, og det gjorde det ogsaa, ja, saa nær, at den theoretiske Deel af de unge Menneskers Uddannelse — thi de fik lidt Theori ved Siden af den Praxis, man søgte at give dem — foregik paa selve Sorø Academi. Eleverne maatte spadserere ind til Akademiet, og der hørte de

Forelæsninger over forskjellige Fag, som kunde være til Nytte for dem. Der eksisterer saaledes virkelig, hvorledes end de forskjellige Ministerier i Tidens Løb maatte have misforstaaet eller misfortolket Bestemmelserne i Statutterne, ingensomhelst „Forpligtelse“ for Sorø Academi til at opretholde noget som helst Institut af den Art. Man har engang udtastet en Plan til, at et saadant Institut skulde være i eller ved Sorø, men man har igjen forladt den, da man fandt, at den ikke svarede til Hensigten. Forøvrigt er det jo tilstrækkeligt bekjendt fra mine tidligere Udtalelser, at det ingentunde er min Tanke, at man ikke skulde kunne anvende af Sorø Academies Midler til nyttige og gavnlige Foranstaltninger, der kunne staae i Forbindelse med Akademiets Opgave; men hvad jeg anseer for uheldigt, er den stykke- og stumpvise Anvendelse af Akademiets Midler, hvormed man er gaaet frem i en lang Række af Aar paa en fuldstændig planløs Maade, og det forekommer mig, at der er stor Opfordring til i dette Dilemma ikke at gaae videre paa samme Vej. Det er jo bekjendt nok, i alt Fald for Finantsudvalgets Medlemmer, at det første Skridt er gjort til at afvige fra denne Vej, og at det Spørgsmaal er reist, hvorledes man paa en planmæssig, hensigtsmæssig Maade kan anvende de rige Midler, som findes i Sorø, og som det baade er Syn og Skam længere at lade henligge ubenyttede.

Berg: Det Mindretal, som har stillet Forslaget under Nr. 7, fastholder det Standpunkt, at det under ordinaire Forhold er nødvendigt at vedtage den Forhøielse, som det har foreslaaet, og det forekommer mig mærkværdigt, at den ærede Ordfører og det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (H. Hage), som i en saa lang Række af Aar, som Medlemmer af Finantsudvalget, have været med til at bevilge til kun en Deel af disse Strækninger 2,400 Rb., nu kunne finde, at 600 Rb. ere tilstrækkelige; enten har man bortbødslet altsor meget tidligere, eller ogsaa er det for lidt nu, medmindre man vil overbebyrde deels enkelte fattige Beboere og deels de to paagjældende fattige Communer. Men jeg skal, idet jeg hævder Mindretallets Standpunkt,